

# SKAUTI KOMÁROV



historie komárovských skautů

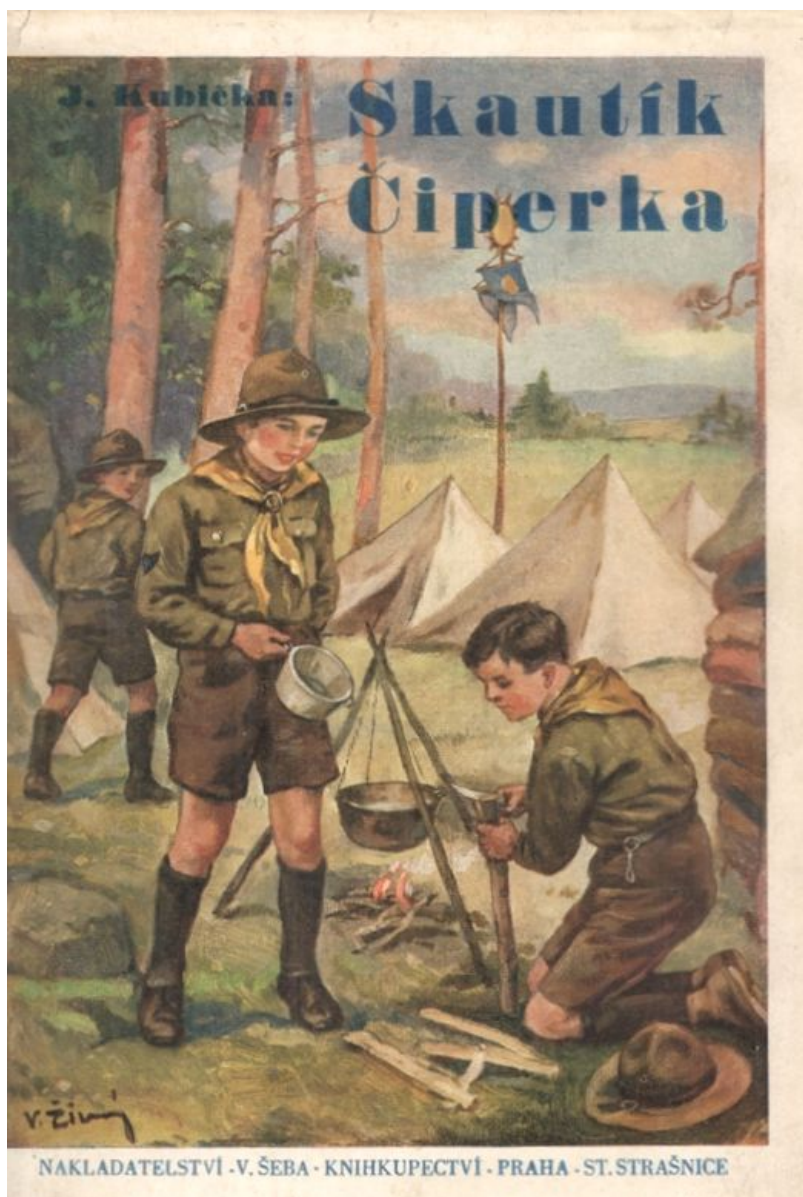
[info@skautikomarov.cz](mailto:info@skautikomarov.cz)

+420 604 716 476

[www.skautikomarov.cz](http://www.skautikomarov.cz)



## Zajímavosti: Kniha Skautík Čiperka



V rámci jedné z diskusí na naší [facebookové skupině](#) zabývající se výzkumem historie komárovských skautů mne pan **Josef Švandrlík** upozornil na jednu drobnou literární zajímavost. Objevil totiž starou knížku, která vypráví o dobrodružstvích, jež prožívají skauti - vlčata se svým vedoucím na letním táboře v okolí Komárova. A protože mne jakákoliv zmínka o Komárově v souvislosti se skauty nenechává klidným, moc jsem se nerozmýšlel a knihu **Skautík Čiperka** s podtitulem „**prázdniny veselého kloučka**“ od spisovatele **Josefa Kubičky** objednal v prvním antikvariátu, který ji měl ve své nabídce.

Do jaké míry vychází knížka ze skutečnosti a zda měl autor s komárovskými skauty nějaké osobní zkušenosti, nevím. V každém případě se jedná o poměrně jednoduché, nicméně docela příjemné, dobrodružné a lehce poučné čtení pro dětské čtenáře, ve kterém lze najít zmínky nejen o Komárově, ale i dalších místech v okolí, jako jsou Hořovice, Mrtník, Neřežín, Malá Víška, Kvaň, Valdek, Svatá Dobrotivá a další.



Autor knihy **Josef Prokop Kubička** se narodil 4. července 1887 v Praze a zemřel 23. května 1953 tamtéž. Oženil se s Pavlínou Posovou a během svého života se věnoval celé řadě aktivit. Byl učitelem národních a pokračovacích živnostenských škol, autorem divadelních her a knih pro děti a mládež, redaktorem dětských příloh časopisů, tvůrcem hádankových rubrik, osvětovým pracovníkem, dozorčím důvěrníkem péče o mládež v Praze a ředitelem několika prázdninových kolonií. Některá svá díla vydával pod pseudonymy Jiří Klen, Josef Pražský či Josef Týnský.

Kniha **Skautík Čiperka** vyšla poprvé v roce 1937 v pražském nakladatelství **Vojtěcha Šejby**, podruhé pak o deset let později v rozšířeném vydání tamtéž. Jde o humorné povídání o skautech pro děti, které se celé odehrává v okolí Komárova, přesněji řečeno v brdských lesích okolo Valdeka. Zde stojí tábor smečky vlčat Zlatého slunka, o jejichž dobrodružstvích tato útlá knížka pojednává.



Josef Prokop Kubička  
(1887 - 1953)



Příjezd Víti Čiperky do Komárova a setkání se smečkou vlčat  
Ilustrace z knihy (autor: Vincenc Živný)

Hlavní postavou vyprávění je **Víťa Čiperka**, vlče - nováček z Prahy, který díky tomu, že má ve čtvrté třídě



obecné školy na vysvědčení samé jedničky, dostane od rodičů skautskou výstroj a může jet na dvouměsíční tábor do brdských lesů, který vede jeho strýček **Václav Doubrava**. Nedaleko tábora má také hájovnu Vítův dědeček, který je na Valdeku nadlesním. Po krátkých přípravách a rozloučení s rodiči i malou sestřičkou Věruškou, které se přezdívá „domácí soužení“, přijíždí Víťa společně se strýčkem vlakem do Hořovic, odkud pak dále pokračují autobusem ke Komárovu, kde na ně již čekají ostatní vlčata ze smečky Zlatého slunka. Víťa se s nimi velice rychle spřátelí a získává tak devět nových kamarádů.

*„Nejmladší byl **Prokúpek Novotný**, devítiletý Benjamínek, nejstarší třináctiletý **Jirka Dvořák**, řečený Paleta. Každé vlče mělo své táborové jméno. **Jozka Bartoš** dostal jméno Písmák, protože byl kronikářem smečky. **Jendovi Kopeckému**, dvanáctiletému tlouštíku říkali Těžká Váha. **Riša Rajšpic**, jedenáctileté štíhle, byl živý Herbář. Vysloužil si to pojmenování náruživým sbíráním rostlin. **Jarouš Kučera** byl hrdý na svůj titul Kuchařík. Byl opravdu kuchařem smečky. jeho otec měl v Příbramě hostinec a Jarouš pochytil od maminky a kuchařky dost vědomostí o vaření a v táboře se dobře uplatnil. Jemu rád pomáhal **Petr Vávra**, Ohnivec, strážce táborového ohně. **Miloši Valentovi**, který o hrubší práci příliš nestál, říkali Panáček. ten se nejraději obíral čištěním oděvu, spravováním prádla, přišíváním knoflíků a ukládáním táborových zásob. **Váša Stehlík**, který si před vstupem do smečky na čistotu příliš nepotrpěl, byl nejlepším zpěvákem, a proto mu říkali Slavík.“*

Víťa dostává hned po příjezdu přezdívku „**Pražánek**“ a se svou novou smečkou vyráží k táboru pod zříceninou hradu Valdek, kde prožívá celou řadu veselých i napínavých příběhů. Postupně poznává táborový život, krásnou a divokou přírodu brdských lesů, učí se novým dovednostem a stává se platným členem skautské družiny. Společně s ostatními vlčaty, ale i se svým strýcem a dědečkem nadlesním objeví pytláckou skrýš, pomáhá hasit požár, který vzplane po prudké bouři, skamarádí se s místními kluky a poznává řadu zajímavých i svérázných figurek z okolních vesnic. Těm vlčata často různým způsobem pomáhají, což vede k dalším příhodám a mnoha veselým zážitkům.

Příběh knihy vrcholí příjezdem Vítových rodičů a sestřičky na tábor, kde pro ně smečka připraví mnohá překvapení a úspěšně zahraje i několik divadelních představení s vlastnoručně vyrobenými loutkami a kulisami. Vítovi rodiče pak s údivem pozorují, jakým správným klukem se po dvouměsíčním táboření Víťa stal, a on sám sebe ujišťuje, že se za rok na tábor znovu vypraví...

*„Maminka se nemůže na Vítu dost vynadávat. Je o kousíček větší, zdrav jako rybka, samostatnější a rozumnější, jak maminka i tatínek během cesty na Chaloupky poznali. Zlatá příroda! Dobře, že Víťa skautuje... Skautíku Čiperkovi zrak vlhne, ale tváře se usmívají. Na letošní prázdniny nikdy nezapomene!“*



Kromě mnoha reálií z okolí Komárova se můžeme v knížce setkat také se spoustou místních pověstí, bájí a pohádek, s nimiž nás autor prostřednictvím příběhu Víti Čiperky seznamuje. Některé z nich jsou poměrně známé, jako například pověst o Pešíkovi, O divém Fabiánovi či Černé paní valdecké. S některými jsem se však setkal poprvé. Mezi ty patří třeba [Pověst o hadí královně](#), Pověst o duchu Dobromilovi, O potutelném rarášku Šetkovi, nebo Pověst o bílé Lídě či o bezhlavém koni.

Celá knížka je psána pro dětského čtenáře, a tak ji nelze vyčítat jednoduchý příběh ani způsob vyprávění, jehož cílem je naučit děti kamarádství, pomoci ostatním a lásce k přírodě, která je však místy hodně odlišná od dnešního vnímání. Co mne však zaujalo je jakási „neřízená protekce“, kterou je Víťa zahrnován a která nemá, asi nejen z dnešního pohledu, na skautském táboře co dělat. Strýček vedoucí tak nějak přizpůsobuje činnost smečky Víťovi, Víťa často navštěvuje dědečka nadlesního, se kterým tráví čas mimo tábor a který mu rovněž trošku „podstrojuje“. Nakonec je Víťa jediným vlčetem, kterého na tábor přijedou navštívit rodiče. Navzdory tomu to však ostatním klukům v knížce nijak nevadí a Víťa sám je prezentován jako správný kluk a správné vlče. I přes tyto drobnosti se však knížka velice dobře čte a svým místním zasazením se stává milou literární zajímavostí a doplněním historie komárovských skautů.

Mapa s místy, která jsou v knize Josefa Kubičky **Skautík Čiperka** zmiňována